

Hőtan és folytonos közegek mechanikája 9. gyakorlat

Szükséges előismeretek: I. főtétel; izochor, izobár, izoterm folyamatok; adiabata folyamat; hőkapacitás; politrop folyamat

1. feladat

Három mól anyagmennyiségű, szobahőmérsékletű ($T_1 = 20\text{ °C}$), atmoszferikus nyomású ($p_1 = 10^5\text{ Pa}$), egyatomos, ideális gázt izochor (izobár) módon $T_2=100\text{ °C}$ fokosra melegítünk.

- Ábrázoljuk a folyamatokat a $p - V$ síkon!
- Mennyi hőt kellett közölnünk a gázokkal?
- Mennyi a folyamatokhoz tartozó hőkapacitások értéke?

2. feladat

Egy mól, egyatomos, ideális gázzal $T = 300\text{ K}$ hőmérsékleten izoterm folyamatot végzünk. A folyamat kezdetekor a gáz nyomása $p_1 = 2 \cdot 10^5\text{ Pa}$, a folyamat végén pedig $p_2 = 10^5\text{ Pa}$.

- Ábrázoljuk a folyamatot a $p - V$ síkon!
- Mennyi munkát végzett a gáz?

3. feladat

100 kPa nyomású, 0,5 mol egyatomos ideális gázt a kezdeti 10 dm^3 -es térfogatának felére összenyomunk egy $m = 2$ -es politrop folyamat során. A politrop folyamat esetén $pV^m = \text{állandó}$.

- Mennyi a folyamat végén a gáz nyomása?
- Mennyi munkát végeztünk az összenyomás során?
- Mennyi a hőcsere a környezet és a rendszer között? A hőt közölni vagy elvezetni kell?

4. feladat

Melyek azok a folyamatok ideális gáz esetében, melyek során a hőkapacitás állandó? Melyik folyamat során nulla a hőkapacitás értéke?

5. feladat

Határozzuk meg az adiabatikus folyamat egyenletét Van der Waals-gázra!

Gyakorló feladatok:

Útban a modern fizikához 21A-1-től 21C-30-ig.

Beadandó feladatok:

Határidő: 2020. április 24. 20:00, A Canvas rendszerben lehet feltölteni, a megadott formai feltételek mellett.

1. beadandó feladat (8 pont) A sugárzási tér állapotegyenlete $p = \frac{a}{3}T^4$, belső energiája pedig $U = aVT^4$. a egy fizikai állandó.

- Vázoljuk fel p-V síkon a T_0 és $2T_0$ hőmérsékletekhez tartozó izotermákat!
- Számoljuk ki a sugárzási térre a feszültségi együttható értékét $\gamma = \frac{1}{p} \left. \frac{\partial p}{\partial T} \right|_V$!
- Mennyi hőt kell közölni, ha a sugárzási tér hőmérsékletét állandó V_0 térfogaton T_0 -ról $2T_0$ -ra növeljük?
- Mennyi hőt kell közölni, ha a sugárzási tér térfogatát állandó p_0 nyomáson V_0 -ról $2V_0$ -ra növeljük?

2. beadandó feladat (7 pont)

Tekintsünk 1 mol, kezdetben $T_0 = 27^\circ\text{C}$ hőmérsékletű kétatomos ideális gázt, mellyel az ábrán jelölt $A \rightarrow B$ folyamatot végezzük el.

- Mekkora a folyamat során a gáz maximális és minimális hőmérséklete?
- Mennyi munkát végzett a gáz a folyamat során?
- Mennyivel változott a gáz belső energiája a folyamat során?
- Mennyi a rendszer és a környezete között a hőcsere értéke az egész folyamatra nézve?

